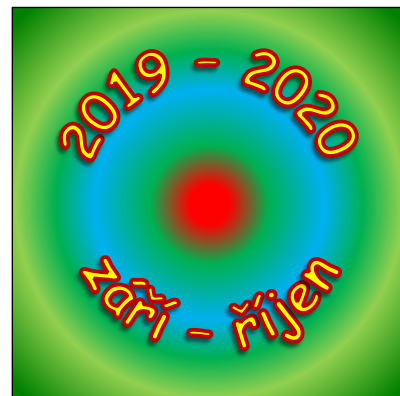

SOBOTECKÝ ŠKOLÁK

Ema Prudičová, 6. B

Zahájení školního roku
2019 - 2020
str. 9

15 let přátelství
Sobotka - Sobótka
str. 11

Okresní kolo atletického
čtyřboje
str. 24

Obsah

Sloupek šéfredaktora	3
Složení redakce Soboteckého školáka školní rok 2019 - 2020	4
Noví redaktori vzpomínají na prázdniny	5
Školní rozhlas	9
Zahájení školního roku 2019 - 2020	9
Výtvarná dílna na Humprechtě	10
Čtenářský klub na Humprechtě	10
Patnáct let přátelství	11
Revue z kufru	13
Hlášení ze školní družiny	14
Ranní školní družina	14
Návštěva městské knihovny	15
To by nebyl ani podzim, abychom nepouštěli draky.	16
Toulky Českým rájem	17
JIČÍN	17
Něco navíc	18
Světový den laskavosti - 13. listopad	18
Tajemství několika českých rčení	19
Věděli jste, že ...?	20
150. narozeniny Mendělejevovy tabulky	20
Střípky z historie	21
Sobotecké branky, body, vteřiny	23
Okresní kolo Přespolního běhu	23
Naše družstva zazářila na okresním kole Atletického čtyřboje	24
Vyzvědači opět v akci	26
Rozhovor s panem učitelem PhDr. Michalem Gusem	26
Vyrábím, vyrábíš, vyrábíme	27
Udělejme si chalupářskou omeletu	27
Kdo si hraje, nezlobí	28
Jakou máme vrozenou inteligenci?	28
Malá obrázková galerie	30

Sloupek šéfredaktora

Milí čtenáři,

ať chceme nebo nechceme, prázdniny jsou již druhý měsíc za námi. Sluníčko nám ještě stále letní krásné dny plné nicnedělání připomíná, ale už jsme pod přímou palbou zkoušení, testů, domácích úkolů a hodin strávených nad učením.

Čas ale nezastavíme a den po dni se přibližujeme k prvnímu čtvrtletí a hned na to k prvnímu pololetí. Co to slyším, že je to ještě dlouho? To se vám jenom zdá. Padají první jedničky a dvojky, ale také pětky, kule, sardele, ... nebo jak se té nejhorší známce říká. Na opravu ještě nějaký ten čas je, ale neváhejte, rychle musíte spustit „svůj hardware a software“ a začít se učit. A co jedničkáři, ti se učit nemusejí? Ale samozřejmě že ano, vždyť bez pravidelné přípravy na hodiny to nejde.

Tak vzhůru do toho, pusťme se s chutí do práce a dílo se podaří.

Ilona Jalovecká

Složení redakce Soboteckého školáka školní rok 2019 – 2020

Šéfredaktor: Ilona Jalovecká
Grafický editor: Mgr. Miloslav Najman

Redaktoři:

Ema Lukášová	5. A	Veronika Karbanová	5. A	Josef Vitina	5. B
Pavčina Hájková	5. A	Elizabeth Hroňková	5. A	Ema Prudičová	6. B
Kristýna Ceeová	7. A	Nela Vodičková	7. A	Anežka Florianová	7. A
Štěpán Folprecht	8. A	Lucie Havlíková	8. A	Štěpán Resl	8. B
Anet Kubánková	9. B			Eliška Havlíková	9. A

Školní časopis vychází pětkrát ročně. Jeho vydavatelem je ZŠ, Sobotka, okres Jičín.
Vydáno dne 25. 10. 2019.

Noví redaktoři vzpomínají na prázdniny

Odešli nám zkušené redaktory z loňských 9. tříd, naše redakční rada se poněkud změnila.

Z některých tříd nemá nikdo zájem o práci pro školní časopis, a tak jsme naše řady rozšířili o žáky a žákyně z 5. tříd. Bude to v historii existence časopisu poprvé, a tak novým redaktorům držíme palce.

A abyste naše redaktory poznali, přečtete si jejich pohlednutí za letními prázdninami....

Veronika Karbanová, 5. A

O prázdninách jsem byla v Beskydech. Ve čtvrtek jsme šli na Lysou horu. Bylo to tam úžasné! Nepotkali jsme tam ani moc lidí a výhled odtamtud je nezapomenutelný. Na Chatě Emila Zátopka vaří výborně, mají veliký výběr jídel. Rozhodně můžu doporučit špagety.

Na cestě nahoru nebo dolů vás čeká spousta odpočívadel, což se hodí, protože k vrcholu nevede lanovka, a musíte „po svých“.

Elizabeth Hroňková, 5. A

O prázdninách jsem byla na výletě na hradě Karlštejn. Jeli jsme tam asi dvě hodiny, tak jsme byli rádi, když jsme dorazili na místo. Čekala nás ale dlouhá fronta na vstupenky, čekali jsme asi půl hodiny.

Prohlédli jsme si hrad a okolí, potom jsme navštívili Wax Museum, tedy muzeum voskových figurín.

Pozn. Redakce:

V muzeu spatříme figuríny významných historických osobností. Můžeme vidět např. figuríny T. G. Masaryka, Františka Josefa I., Karla IV., Marie Terezie aj.

Pavčina Hájková, 5. A

Mým největším zážitkem z prázdnin bylo cestování po Polsku. S rodinou jsme procestovali skoro celé Polsko a nejvíc se mi líbil Bělověžský Národní park s pralesem, kde je rezervace zubrů. Viděla jsem tam živé zubry, a dokonce jejich mlád'átko.

Do života pralesa člověk vůbec nezasahuje, takže je tam opravdu divočina.

Josef Vitina, 5. B

V pátek 28.6 jsme se rozloučili se školou, hurá začaly prázdniny! První týden jsem strávil doma koupáním v bazénu. Druhý týden jsme odletěli na dovolenou na řecký ostrov Rhodos, kde jsme v hotelovém rezortu prožili krásný týden. Koupali jsme se v moři i v bazénech. Po návratu z dovolené jsme si jeli pro nového člena rodiny - štěňátko bernského salašnického psa, kterému jsme dali jméno Ťapka. Tím pro nás začala nová starost o zvířátko. Na přelomu července a srpna jsem jel na 12 dní na letní tábor Prorubky. Letos jsem byl popáté. Téma celotáborové hry bylo Dvanáct měsíčků. Počasí nám letos moc nepřálo, ale užil jsem si to. Ani se mi s tábora nechtělo jet domů. Týden jsem byl doma a potom jsem jel k babičce. U babičky jsem zůstal týden. Zbytek mých prázdnin jsem strávil s rodinou a s novým členem rodiny Ťapkou.

EMA PRUDIČOVÁ, 6. B

Letošní prázdniny jsem s rodinou cestovala po České republice. Navštívila jsem například ZOO v Liberci, Máchovo jezero, Ralsko a okolí, přehradu Fláje a další krásná a velice zajímavá místa. Už se těším na další prázdniny, které si jistě taky moc užiju ...

Pozn. redakce:

Vodní nádrž Fláje vznikla na Flájském potoce v roce 1963 za účelem zásobení vodou podkrušohorské oblasti. Přehradní nádrž je pilířová, tedy uvnitř je dutá, a je jediná svého druhu v České republice.

NELA VODIČKOVÁ, 7. A

Mým největším prázdninovým zážitkem byla návštěva Tropical Islandu. Ten leží asi 60km od německého města Berlín. Z dálky je krásně vidět, vypadá jako velká vzducholod'. Původní plán byla výstavba vzducholodě, ale místo toho byl vybudován velký zábavní aquapark, ve kterém se nachází spousta tobogánů a bazénů. Po příjezdu jsme zaparkovali auto a karavan na parkovišti vedle Tropicalu. Když jsme vešli dovnitř, hned jsme si všimli velkých palm, zábavního parku pro děti, obchodů se suvenýry a spousty atrakcí. Jako první jsme si šli pro vstupenky a pak hned do šaten převléknout se do plavek a hurá na pláž. Zabrali jsme si lehátka, položili ručníky a běželi do bazénu. Tam jsme plavali a hráli si spolu, navštívili jsme i venkovní bazény a tobogan. Po toboganovém sjezdu už na nás čekaly vířivky s bublinkami. Druhý den jsme navštívili berlínskou zoo, která jediná chová pandy. Viděli jsme tam různé druhy ptáků, žirafy, slony, hrochy, pandy a plameňáky. Poté jsme se byli podívat na velké akvárium, kde jsme viděli delfíny, rejnoky, žraloky a různé další druhy ryb. Tyto dny jsem si hodně užila a těším se, až tam pojedeme znovu.

ANEŽKA FLORIANOVÁ, 7. A

Jednou navečer jsme grilovali a byl tam s námi náš pes Eda.

Hrabal pořád na jednom místě, strašně pískal a kňučel. My jsme nevěděli, co se děje. Pochopili jsme to, až když vyhrabal ježky.

Bylo tam 5 malých ježčat. Vypadala jako malé pichlavé koule, byla ještě slepá a neohrabaná.

V knížce jsme vyčetli, že mohou být stará asi deset dní. Tat'ka jim noru zabezpečil, aby k nim nemohl pes ani naše kočky. Když jsme přišli k ježčímu pelišku druhý den, zjistili jsme, že si

je "maminka ježková" někam přestěhovala. Byli jsme smutní, jelikož jsme si mysleli, že už naše ježčata nikdy neuvidíme. O pár dní později jsme slyšeli podivné funění a pak jsme zjistili, že se ježčí rodinka přestěhovala do naší stodoly. Nyní tam stále bydlí a občas je potkáváme.

Lucie Havlíková, 8. A

O prázdninách jsme s rodinou zavítali do Rokytnice nad Jizerou. Ubytovali jsme se v soukromém penzionu a každý den podnikali výlety po Krkonoších.

Jedním z našich výletů byla i Labská bouda. Z Rokytnice nad Jizerou jsme vyjeli lanovkou k chatě Lovčenka. Odtamtud jsme vystoupali na Dvoračky, kde je krásná horská dřevěná chata. Zde jsme poobědvali. Ze Dvoraček nás čekala náročná cesta prudkým stoupáním k Růženčině zahrádce. Odtud naše cesta pokračovala k Vrbatově boudě, kde je pomník Hanče a Vrбаты, kteří zde v minulosti zahynuli při závodu v běhu na lyžích. Z Vrbatovy boudy je krásný výhled do Labského údolí. Dále náš výlet pokračoval kolem Pančavského vodopádu k Labské boudě a Labskému vodopádu. Zpáteční cesta vedla kolem pramene Labe přes rozcestí U Čtyř pánů a kolem turistické zastávky pojmenované Krakonošova snídaně.

Do Rokytnice nad Jizerou jsme se vrátili v podvečer, kde jsme zakončili náš celodenní výlet v místní restauraci a odměnili se bohatou večeří.

Štěpán Folprecht, 8. A

Jednoho dne jsme vyrazili na výlet vlakem, ale omylem jsme vystoupili ve špatné stanici. Zde ale nebylo nic jiného než hřbitov, prodejna květin a všude okolo temný les. Nezbyvalo nám nic jiného než půl hodiny čekat na další vlak.

Eliška Havlíková, 9. A

Milí čtenáři, budu vám vyprávět o mém nepříjemném zážitku z dovolené v Chorvatsku, kam jezdíme každoročně a kde to máme moc rádi. Tento rok jsme vyrazili na ostrov Rab, kde jsme již jednou byli. Ostrov Rab nás už předtím zaujal nádhernými rozlehlými písčitými plážemi s průzračnou vodou, proto jsme se tam chtěli vrátit. Každou dovolenou si chci odvézt vzpomínku v podobě mnoha fotek. To se mi však vymstilo, když jsem chtěla rychle vyfotit západ slunce. Rychle jsem běžela pro svůj telefon do člunu. V té rychlosti mi telefon vyklouzl z ruky a skončil v moři. Mrzelo mě to, ale byla jsem ráda, že se nám dosud nic zlého nestalo. To jsem ale netušila, co se nám může za dva poslední dny naší dovolené stát. Předposlední den jsme strávili na písčité pláži. Bratr si šel ještě naposledy zarybařit a ulovil jedovatou rybu, která ho bodla do ruky. Svíjel se v bolestech a ruka mu celá zrudla a natekla. Museli jsme se rychle sbalit a jet do nemocnice, kde mu dali protilátku. Takto skončila naše dovolená, kterou jsme si i přes tyto nepříjemnosti užili.

Anet Kubánková, 9. B

Za můj nejlepší zážitek z prázdnin považuji výlet lodí na ostrově Zakynthos. Tento příběh se odehrál v první polovině letních prázdnin... S celou rodinou jsme byli na dovolené na již zmiňovaném ostrově Zakynthos. V rámci vyplnění volného času jsme se rozhodli podniknout výlet lodí podél pobřeží ostrova. Objednali jsme si tedy loď i s kapitánem a následujícího rána jsme vyjeli na širé moře. Naší první zastávkou byly jeskynní útvary nazývané „Blue Caves“. Jednalo se neobyčejnou podívanou. Voda uvnitř skalních kotlin byla blankytně modrá a neobyčejně čistá. Podařilo se nám zde pořídit mnoho zajímavých snímků, a navíc jsme si zde mohli zaplavat a

pozorovat život pod vodní hladinou.

Dalším místem, které jsme navštívili, byl starý vrak pirátské lodi zvaný „Ship Wrack“. Tento vrak lze pozorovat i z pevniny, ale dostat se přímo k němu je možné pouze z moře. Cesta lodí na otevřeném rozbouřeném moři byla značně adrenalinová, ale k pláži s vrakem jsme šťastně dopluli. Bohužel nebylo možné se vylodit z lodi na pláž, kde se vrak nachází, z důvodu velkého větru a rozbouřeného moře. I náš kapitán to zažil poprvé.

Při zpáteční cestě se nám podařilo nejen spatřit nádhernou karetu obrovskou, ale dokonce se nám ji podařilo natočit na podvodní kameru. To byl asi nejlepší zážitek z celého výletu. Zaplavat si s karetu obrovskou ve volné přírodě se jen tak někomu nepoštěstí!

Kristýna Ceeová, 7. A

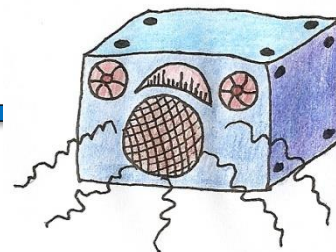
Kristýnka nám svůj největší zážitek nenapsala, ale nakreslila.

Školní rozhlas

Zahájení školního roku 2019 - 2020

Výtvarná dílna na Humprechtě

Ve čtvrtek 12. září 2019 „pátáci“ v rámci cvičení v přírodě navštívili zámek Humprecht, kde proběhlo milé setkání s ilustrátorem, malířem, grafikem a výtvarným redaktorem Jiřím Fixlem. Žáci si prohlédli výstavu jeho výtvarných prací, ve kterých dominovaly jasné barvy vládla bohatá fantazie, ale také se dozvěděli, jak taková ilustrace do knihy vlastně vzniká. Obrázky pana Fixla jim nebyly cizí, neboť v loňském školním roce jsme společně přečetli knížku *O čertu Pepiášovi*, kterou pan Fixl doplnil svými ilustracemi. Po společném povídání se i žáci pustili do tvořivé práce a pod vedením zkušeného ilustrátora kreslili pohádkovou postavu. Výtvarná dílna děti bavila, plny dojmů se pak pustily do turistiky v okolí zámku.

Čtenářský klub na Humprechtě

V úterý 24. září 2019 jsme se na Humprecht vypravili také s žáčky, kteří navštěvují Čtenářský klub. Prohlédli jsme si výstavu pana ilustrátora Jiřího Fixla, v prostorách výstavy jsme si přečetli kapitolu z knihy *O čertu Pepiášovi*, kterou pan Fixl ilustroval. Návštěvu zámku jsme zakončili procházkou po ochozu a kocháním se krásnými výhledy do našeho okolí.

Romana Rejzková

Patnáct let přátelství

Měsíc září znamená pro naši základní školu nejenom začátek nového školního roku, ale i pravidelné setkávání s našimi polskými přáteli.

V roce 2004 navázalo naše město tehdy s panem starostou Ing. Petrem Hejnem spolupráci s polskou Sobótkou, kterou zastupoval pan starosta Eugenius Cieleń.

Během patnácti let partnerství našich měst procházelo různým vývojem, ale spolupráce našich škol vytrvala a přeměnila se v trvalé a pevné přátelství, které nás vzájemně těší a obohacuje.

V uplynulých letech jsme měli možnost nejenom navštívit spoustu hezkých míst v obou zemích, ale také i poznat mentalitu sousedního národa, poznat krásné lidi - děti i učitele a získat nové přátele.

Na letošní podzimní setkání v polské Sobótkce ve dnech 27. - 29. září 2019 jsme se obzvláště těšili, neboť jsme si naplánovali společnou oslavu patnáctiletého výročí naší spolupráce. V kulturním programu české děti prezentovaly zábavnou formou polskou historii, kulturu, sport a polské zase tu naši. Společně jsme tak zpívali, tančili, hráli, hádali významné sportovce a vědce. Atmosféra v sále byla vynikající, děti se navzájem podporovaly, fandily si a všichni zúčastnění si to nesmírně užili. Dobrá nálada děti provázela i při tradiční diskotéce až do samotné večerky. Páteční program se stoprocentně vydařil.

Svatováclavská sobota nás přivítala sluníčkem, které nás provázelo téměř po celý den, jež jsme strávili ve Wroclavi. Historickým jádrem města nás neúnavně doprovázela paní průvodkyně, bývalá učitelka a rodačka z Olomouce. Navštívili jsme nejstarší část města - ostrov Tumski - s množstvím církevních památek. Celkový pohled na město nám poskytla vyhlídka na věži wroclavské univerzity,

kteřou protíná sedmnáctý poledník. Dále jsme obdivovali wroclavské náměstí s nádhernou moderní fontánou. Po téměř devíti kilometrové procházce jsme byli odměněni pozdním obědem a relaxací.

Po návratu do Sobótky následovalo osobní volno, při kterém mohly děti využít zázemí tělocvičny. Fotbal, badminton, parkur i gymnastika protáhly tělo a přispěly k dobré náladě. A závěrečná módní přehlídka byla nezapomenutelná.

Počasí nám přálo i v neděli, a mohli jsme tak strávit příjemné dopoledne v lanovém parku na Wěžici, menším kopci nad Sobótkou. Obdivovali jsme šikovnost a nebojácnost našich svěřenců, mezi nimiž museli někteří překonat strach i trému a odměnou jim byl pak neobvyklý zážitek z netradičního sportu. Po návratu do Sobótky jsme před radnicí zrekapitulovali zábavnou kvízovou formou sobotní návštěvu Wroclavi a pochválili pozornost dětí.

Letošní společný víkend v polské Sobótcce hodnotíme jako jeden z nejvydařenějších. Velké poděkování patří proto všem dětem, které skvěle svým vystoupením i chováním reprezentovaly naši školu, ale i doprovázejícím pedagogickým pracovníkům.

Naši spolupráci asi nejlépe vystihují slova francouzského filozofa Alberta Camuse: „Nekráčej přede mnou, možná za tebou nepůjdu. Nekráčej za mnou, možná tě nedokážu vést. Kráčej vedle mě a buď můj přítel.“

Mgr. Jana Knapová

Revue z kufru

Středeční dopoledne 25. září patřilo loutkovému divadlu, které k nám zavítalo z Prahy. Programem **Revue z kufru** nás provázeli loutkoherci "teta Ema" a "strýc Pepíno". Děti měly možnost si zblízka loutky prohlédnout a sledovat i práci s nimi.

Během vystoupení **DIVADLA NARCIS** se divákům představily loutky Kašpárka, klavírního virtuosa, houslisty, zpěvačky, Pepka námořníka či opiček. Největší potlesk sklidil loutkový artista. Jeho vystoupení na hrazdě bylo opravdu úžasné.

Děti měly možnost vidět i 150 let starou loutku baby Jagy, která pochází z dílny Matěje Kopeckého, zakladatele loutkářství v Čechách.

Strýc Pepíno, bývalý cirkusový žonglér, předvedl dětem také něco ze svého žonglérského umění. Publikum jeho vystoupení nadšeně tleskalo.

Na závěr si několik dětí mělo možnost vyzkoušet, jak je náročné uvést loutky do pohybu, ovládat je pomocí provázků a pohybovat se s nimi po jevišti. Všem dětem se loutkové představení moc líbilo.

Mgr. Alena Slavíková

Hlášení ze školní družiny

Ranní školní družina

Do ranní školní družiny se děti scházejí od šesti hodin. Náplní jsou klidové relaxační hry na koberci a u stolečků. Děti ještě dospívají, snídají a nabírají síly na další krásný den.

Věra Valentová

Návštěva městské knihovny

Děti ze školní družiny navštívily městskou knihovnu. S paní knihovnicí Magdou Šrůtovou jsme si vyprávěli o podzimu. Jaké změny nám pan Podzim připravil, co se nám dětem na tomto období líbí, co ne, jaké svátky nám přináší. Paní knihovnice nám přečetla krásnou pohádku O javoru, který se zbarvil. Moc se nám líbila. A abychom jí udělali radost, vybarvovali jsme listy, které budou zdobit prostory knihovny. Moc děkujeme za pěkné odpoledne.

Věra Valentová

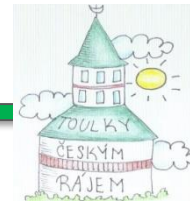

To by nebyl ani podzim, abychom nepouštěli draky.

Věra Valentová

JIČÍN

Jičín je znám jako město pohádek, protože se tam narodil podle spisovatele Václava Čtvrťka místní švec Rumcajs, který byl pro urážku nohy starosty Humpála vyhnán do lesa Řáholce. Kvůli večerníčkovým postavičkám se zde každý rok koná festival Jičín - město pohádek. Vždy se chystá na druhý týden v září.

V centru města Jičín se nachází Valdická brána, Rumcajsova ševcovna, nádherný park a krásné Valdštejnské náměstí. Toto krásné město leží na řece Cidlině, založil ho Alberecht z Valštejna a žije tam přibližně 17 tisíc obyvatel. Jičín je krásné místo na výlet.

Pavčina Hájková, 5. A

...a ještě dodáváme:

Původní sídlo vzniklo kolem roku 1300 v místech dnešního Starého Města.

V minulosti bylo město chráněno hradbami se zesílenými baštami a obklopeno příkopem. Historické centrum města tvoří náměstí, které je ze všech stran lemováno podloubím. Svůj název Jičín pravděpodobně získal tím, že patřil královně Jitce (Jitčino město - Jičín).

Dominantu pak tvoří oblíbené vyhlídkové místo Valdická brána, na opačné straně náměstí pak najdeme kostel sv. Ignáce v těsné blízkosti jezuitské koleje, další valdštejnské památky. Bez naší pozornosti určitě nezůstane ani Valdštejnská lodžie s parkem Libosadem, kterou s centrem města spojuje čtyřřadá lipová alej.

Dominantou Jičina je Valdická brána tyčící se na okraji náměstí. Výška věže je necelých 53 metrů, vyhlídkový ochoz se nalézá ve výšce 32 metrů. Z věžní vyhlídky, na kterou vede 156 schodů, můžeme vidět Jičín, Veliš, Prachovské skály, Brada, Zebín, Tábor, Bradlec, Kumburk, Krkonoše, naskytne se nám i výhled na Podkrkonoší a Zvičinu...

Valdštejnovo náměstí je každoročně centrem konání tradiční zářijové akce Jičín - město pohádky.

Ilona Jalovecká

Světový den laskavosti – 13. listopad

„Jé, laskavost, to slyším poprvé. Nevím, co je laskavost,“ slyšela jsem odpovědi na otázku co je laskavost. Naopak od někoho jsem slyšela: „Laskavost je to, že člověk někomu pomáhá a je hodný.“ Ani nemáte tušení, jakou jsem měla radost, když jsem slyšela toto vysvětlení, ač trochu krkolomně řečené.

Ve slovníku současné češtiny najdeme pod heslem **laskavost** = drobná služba, **laskavý** je ten, kdo soucítí s potřebami druhých a je ochotný vždy pomoci druhému.

V dnešním světě všichni pospícháme, sledujeme, kdo má lepší a dražší mobil, kdo má nové značkové oblečení, často máme radost, když se někomu něco nepovede ... Mohlo by se jen říct - je taková doba. Takovou dobu si ale tvoříme my sami. My sami si vzájemně ubližujeme, kamarádství dostává jiné hodnoty, nejsme ochotni jeden druhému pomoci, jsme stále větší sobci, naše zábava vede k agresivitě. Dokážeme ničit, způsobovat bolest druhému. Taková je doba, takovou si ji děláme a v takové žijeme. A chceme v takové době žít? Je nám v takové době dobře? Možná, že některým dobře je, ale do té doby, než se něco špatného stane jim samotným .....

Zamysleme se všichni nad slovem laskavost a nad jeho významem.

Tibetský duchovní vůdce Dalajláma o laskavosti řekl: „Buďte laskaví vždy, když je to možné. A možné je to vždy.“

...a ještě pár výroků, která nás snad k přemýšlení navedou:

„Laskavost není projevem slabosti.“

„Laskavost je jazyk, který dokáže slyšet hluchý a vidět slepý.“

„Samou přirozeností laskavosti je šířit se. Budeš-li laskavý k druhým, budou dnes laskaví k tobě a zítra k někomu jinému.“

„Laskavost je skvělým způsobem, jak dodat svému životu smysl a potěšit i ostatní lidi. Laskavost musí vycházet z vašeho nitra. Někteří lidé jsou od přírody laskaví, jiní se to musí naučit.“

Učme se laskavosti nejen v tento den, buďme k sobě laskaví, a bude nám spolu lépe.

Ilona Jalovecká

Tajemství několika českých rčení

HOŘKÝ JAKO PELYNĚK = nadměrně hořký

Pelyněk je aromatická bylina z čeledi hvězdnicovitých, obsahuje silice, tj. vonné těkavé látky. Je vytrvalý a skromný, protože nemá zvláštní nároky na pěstování. Rozšířeným druhem pelyňku, který roste jako plevel, je pelyněk černobýl.

Tuto rostlinu už znali staří Egypťané. Starověk si této byliny vážil i jako léku, který podporoval trávení a zahříval žaludek. Vedle lékařství a kuchyně se pelyněk odedávna uplatnil i při výrobě likérů, jimž dodával silně aromatickou a nahořklou chuť.

CHYTAT LELKY = zevlovat, hledět s otevřenou pusou, nečinně přihlížet

Lelkové patří k ptákům, kteří se vyznačují širokou plochou hlavou a plochým široce rozeklaným zobákem. Jsou velcí asi jako kukačka, vedou noční život jako sovy, mají i podobné zbarvení, létají obratně, lehce a tiše, v letu se kolébají a třepotají.

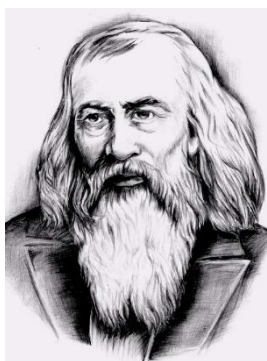

V našem prostředí dokonale splývají s okolím, jejich zbarvení budí dojem kusu omšelé kůry. Pokud se lelek nepohne, je i ze vzdálenosti několika decimetrů lidským okem vlastně nepostřehnutelný. Ptáci v noci loví hmyz do široce otevřeného zobáku, který vypadá jako veliká tlama - jeden koutek od druhého je vzdálen až 4,5 cm. A proto lelkovat znamená přihlížet něčemu s pusou otevřenou dokořán.

Ilona Jalovecká

Věděli jste, že ...?

150. narozeniny Mendělejevovy tabulky

Když se řekne chemie, tak si každý vybaví značky prvků a vzorce sloučenin. V každé učebnici chemie, odborné učebně nebo laboratoři se tyto prvky nachází sestavené do tabulky.

V tomto roce uplynulo 150 let od zveřejnění první verze této tabulky. Roku 1869 ruský chemik Dmitrij Ivanovič Mendělejev (1834 - 1907) se pokusil uspořádat podle nějakého řádu v té době všechny známé prvky. Nejprve je poskládal podle stoupající atomové hmotnosti a pak dalším zkoumáním objevil, že se určité vlastnosti prvků pravidelně opakují. Na základě těchto poznatků zformuloval periodický zákon, podle kterého pak prvky sestavil do PERIODICKÉ SOUSTAVY. Tak vznikla tabulka složená ze 7 řad (period) a 18 sloupců (skupin), která je do dnešního dne neodmyslitelnou pomůckou nejen chemiků, ale i všech ostatních přírodovědců.

V roce 1906 byl D. I. Mendělejev za své geniální seřazení prvků navržen na Nobelovu cenu za chemii. Udělena mu však nebyla, neboť mu unikla při hlasování o jeden jediný hlas. Toto rozhodnutí se dnes řadí mezi jedno z nejhorších v dějinách Nobelových cen.

Letos na počest 150. výročí vzniku Periodické tabulky prvků byl rok 2019 vyhlášen za Mezinárodní rok Periodické tabulky prvků. Také na naší škole jsme si tuto historickou událost připomněli v rámci hodin chemie. Velkou poctu tomuto géniovi vzdal žák devátého ročníku Tomáš Kuchař, který vytvořil interaktivní tabulku připomínající počítadlo. Na její zhotovení zvolil pouze přírodní materiály. Tabulka obsahuje 7 řad se všemi prvky nepřechodnými i přechodnými. Ve škole bude využívána k procvičování a upevnování značek nebo názvů jednotlivých chemických prvků. Zároveň nám bude připomínat úspěch neúnavného vědce D. I. Mendělejeva, který řekl:

„Bez usilovné pracovitosti není talentů ani génů.“

Ing. Marcela Pipková

Střípky z historie

ZÁŘÍ

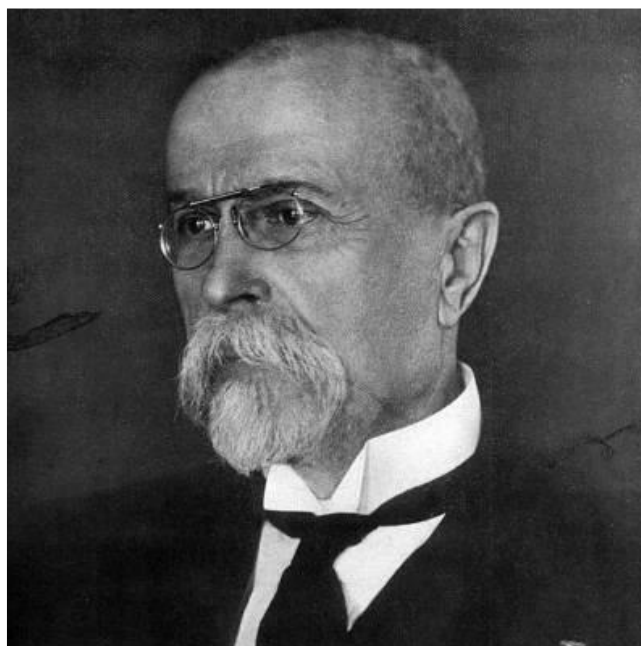
- 1. září 1715 - zemřel francouzský král Ludvík XIV. („Král Slunce“)
- 1. září 1939 - začala II. světová válka, Hitler napadl Polsko
- 2. září 1973 - zemřel John Reuel Tolkien, spisovatel a tvůrce knihy Pán prstenů
- 4. září 1890 - při povodni byly zničeny dva oblouky Karlova mostu v Praze
- 5. září 1997 - zemřela Matka Tereza, držitelka Nobelovy ceny míru z roku 1979

- 6. září 1991 - Leningrad byl přejmenován na Sankt - Petěrburg
- 8. září 1900 - nejhorší živelní pohroma v dějinách Spojených států - hurikán, vítr o rychlosti 120 mil za hodinu, 8000 obětí
- 15. září 1890 - narozena spisovatelka Agatha Christie, autorka detektivních románů
- 26. září 1212 - Přemysl Otakar I. převzal v Basileji Zlatou bulu sicilskou
- 27. září 1900 - otevřeno Muzeum hlavního města Prahy
- 28. září 935 - zavražděn kníže Václav ve Staré Boleslavi
- 28. září 995 - vyvraždění rodu Slavníkovců v Libici nad Cidlinou
- 29. září 1939 - dojednána mnichovská dohoda (podepsána o půlnoci 30. září 1939)
- 29. září 1829 - v Londýně založen Scotland Yard

ŘÍJEN

- 1. října 1863 - otevřena první Vyšší dívčí škola v Praze
- 1. října 1908 - lidé začali jezdit auty, prvním byl Ford-model T, vyroben 27. 9. 1908
- 2. října 1870 - Řím se stal hlavním městem sjednocené Itálie
- 3. října 1938 - Hitler s německou armádou vpochoval do Československa
- 4. října 1957 - vypuštěna první družice Sputnik 1 z kosmodromu Bajkonur
(vážila 83 kg, délka letu byla 96 minut a 12 sekund)
- 7. října 1847 - narodil se český cestovatel a etnograf Emil Holub
- 12. října 1492 - janovský mořeplavec Kryštof Kolumbus objevil Ameriku
- 20. října 1740 - Marie Terezie nastoupila na rakouský trůn
- 21. října 1879 - vynalezena žárovka - Tomáš Alva Edison zkoušel žárovku s uhlíkovým vláknem, svítila 13 a půl hodiny
- 21. října 1125 - zemřel Kosmas, autor Kroniky české
- 25. října 1894 - Václavské náměstí v Praze osvětlilo elektrické pouliční osvětlení inženýra Křižíka
- 28. října 1918 - vznik Československa

1. československý prezident T. G. Masaryk

Sobotecké branky, body, vteřiny

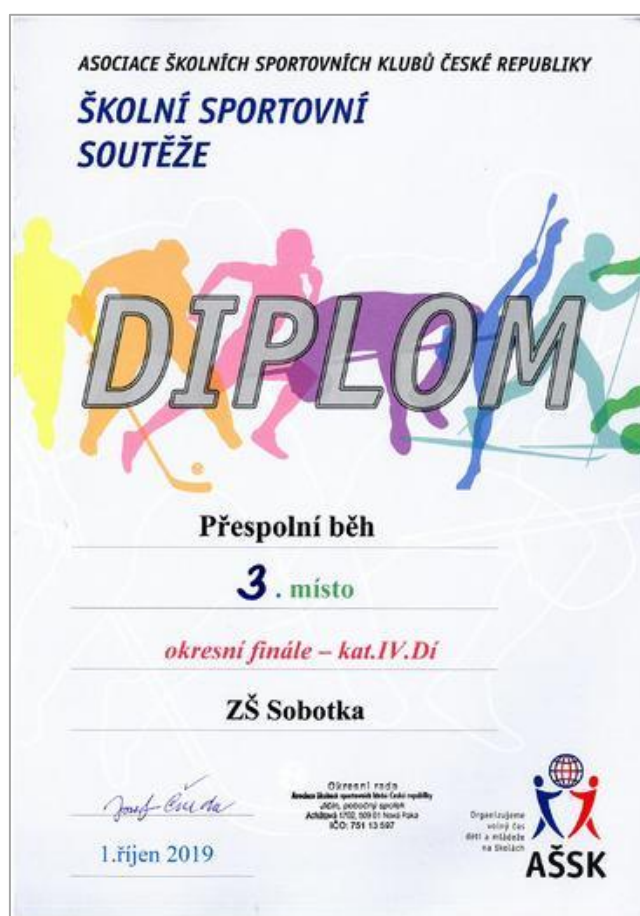

Okresní kolo Přespolního běhu

1. října 2019 se uskutečnilo v Nové Pace okresní kolo v přespolním běhu. Soutěže se zúčastnila družstva mladších a starších žáků.

V kategorii mladších dívek naši školu reprezentovaly žákyně šestých a sedmých tříd: Ema Prudičová, Veronika Bradnová, Kristýna Kopalová, Nela Vodičková, Tereza Bryxí a Alice Vaníčková.

V kategorii starších dívek reprezentovaly žákyně osmého a devátého ročníku: Adéla a Tereza Honcovy, Natalie Semecká, Viktorie Bártová a Aneta Kubánková.

Mladší žáci běželi pouze tři - Petr Koťátko, Jan Karban a David Dědeček.

Starší žáci soutěžili ve složení - Adam Horčička, Štěpán Resl, Tadeáš Plíšek, Filip Novák a Antonín Dudek. Mladší žákyně stejně jako starší žáci obsadili 10. místo, mladší žáci nebyli vzhledem k počtu hodnoceni a **nejlépe si vedlo družstvo starších dívek, které si přivezlo pohár za krásné třetí místo**. Všem žákům, kteří naši školu reprezentovali, děkuji a přeji jim spoustu dalších sportovních úspěchů.

Mgr. Jana Zumrová

Naše družstva zazářila na okresním kole Atletického čtyřboje

V úterý 8. října 2019 se na Městském stadionu v Jičíně uskutečnilo okresní kolo Atletického čtyřboje v kategorii starších žáků a žákyň. Naše škola byla jediná, která se může pyšnit umístěním na stupních vítězů v obou kategoriích. Starší žákyně totiž obsadily výborné 2. místo z 6 zúčastněných družstev a zajistily si tak postup do krajského kola, které se uskuteční 18. října 2019 v Trutnově. Uspěli i starší žáci, kteří obsadili v konkurenci osmi družstev 3. místo.

Naši žáci dosáhli i vynikajících výsledků mezi jednotlivci. V kategorii starších žákyň obsadila ve sprintu na 60 m Tereza Honcová 4. místo z 29 zúčastněných a 5. místo ve skoku dalekém z 15 závodníků, Denisa Ježková s Viktorií Bártoovou vyhrály výšku v konkurenci 14 závodnic, Natalie Semecká obsadila 4. místo z 29 soutěžících v závodě na 800 m a 5. místo ve vrhu koulí ze 14 účastníků. Tereza Zahradníková vyhrála v hodu kriketovým míčkem v konkurenci 15 závodnic.

Dařilo se individuálně i starším žákům. Matěj Zedníček byl nejrychlejším sprinterem na 60 m z 38 závodníků, ve výšce skončil na děleném 2. místě ze 17 účastníků a 3. místo obsadil ve vrhu koulí z 18 sportovců. Karel Pažout kouli vyhrál! Petr Souček získal dělené 2. místo ve sprintu a 3. místo v hodu kriketovým míčkem z 20 soutěžících. Martin Grunt vybojoval ve stejné disciplíně celkové 4. místo. Štěpán Resl obsadil 5. místo ve skoku dalekém v konkurenci 21 závodníků.

Všem žákům a žákyním, kteří reprezentovali naši školu, gratulujeme a starším žákyním přejeme hodně štěstí na krajském kole Atletického čtyřboje.

Přehled výsledků starších žákyní:

Jméno žákyně	Disciplína						Body	Umístění
	60 m	800 m	Výška	Dálka	Míčec	Koule		
Viktorie Bártová	9,2	3:06,3	142	x	x	5,10	1516	5. místo
Natalie Semecká	9,3	2:56,3	125	x	x	6,44	1493	6. místo
Denisa Ježková	9,6	3:04,9	142	x	24,15	x	1392	10. místo
Tereza Honcová	8,8	3:05,2	x	377	30,20	x	1369	11. místo
Tereza Zahradníková	9,0	3:42,3	x	376	34,45	x	1123	17. místo

Přehled výsledků starších žáků:

Jméno žáka	Disciplína						Body	Umístění
	60 m	1000 m	Výška	Dálka	Míčec	Koule		
Matěj Zedníček	7,7	3:49,7	151	x	x	9,89	1713	3. místo
Petr Souček	7,8	3:54,8	148	x	57,32	x	1499	10. místo
Martin Grunt	8,4	3:28,2	x	442	52,70	x	1410	15. místo
Štěpán Resl	8,1	3:42,2	x	465	46,05	x	1367	19. místo
Karel Pažout	8,5	4:06,6	x	430	x	10,23	1282	23. místo

Celkové pořadí starších žákyní:

Umístění	Škola	Body
1.	LG Jičín	6349
2.	ZŠ Sobotka	5770
3.	ZŠ Jičín, Železnická	5290
4.	ZŠ Jičín, Husova	4982
5.	Gymnázium Hořice	3721
6.	ZŠ Pecka	3174

Celkové pořadí starších žáků:

Umístění	Škola	Body
1.	ZŠ Jičín, Železnická	6469
2.	ZŠ NP, Komenského	6212
3.	ZŠ Sobotka	5989
4.	LG Jičín	5384
5.	Gymnázium Hořice	5380
6.	ZŠ Jičín, Husova	5362
7.	Gymnázium Nová Paka	4965
8.	ZŠ NP, Husitská	3879

Radek Štaff

Vyzvědači opět v akci

Rozhovor s panem učitelem PhDr. Michalem Gusem

V letošním školním roce k nám do školy nastoupil **nový pan učitel PhDr. Michal Guse**. Jako správná vyzvědačka jsem se za ním vydala.

Pane učiteli, odkud pocházíte?

Pocházím z Loun.

Jak se Vám naše škola líbí?

Moc se mi líbí, je tady velmi příjemné prostředí, milí kolegové a skvělé děti.

Který předmět učíte nejraději?

Učím všechno rád, ale nejraději asi tělocvik.

Proč zrovna tělocvik?

Protože mám rád pohyb.

Těšil jste se sem do školy po prázdninách?

Ano, těšil jsem se na nové prostředí.

Jaké bylo léto, kde jste byl o dovolené?

Léto bylo teplé a rychlé. Navštívil jsem germánské země a byl jsem také v Dolomitech.

Jaké jsou Vaše koníčky?

Těch je hodně - zajímá mne cyklistika, filozofie, psychologie, kytara, hudba, cestování a vysoké hory.

Hrajete na kytaru? Jaká hudba se Vám nejvíce líbí?

Ano, hraji na elektrickou kytaru už přes dvacet let. A nejradši mám rockovou hudbu a metal.

Pane učiteli, moc Vám děkuji za rozhovor a do dalších let tady v naší škole přeji hodně úspěchů a také radosti.

Nela Vodičková, 7. A

Vyrábím, vyrábíš, vyrábíme

Udělejme si chalupářskou omeletu

Rychlá a velmi dobrá večeře, za kterou budete stoprocentně pochváleni.

Recept pro jednu porci:

Vezmeme dvě vejíčka, dáme do hrnečku, osolíme a opepříme, přidáme lžici vody, aby omeleta byla vzdušná a nadýchaná. Vidličkou vše pečlivě rozšleháme. Pokud máme v lednici kousek salámu nebo uzeného, můžeme rozkrájenou uzeninu doplnit do rozšlehaných vajíček.

Vlijeme na pánev s trochou rozehřátého oleje nebo sádla. Pokud je to možné, volte takovou pánev, která nepřipaluje a dobře se na ní omeleta obrací. Pečeme na mírnějším ohni (jinak se omeleta připalí) asi minutu dozlatova. Potom omeletu obrátíme a opečeme z druhé strany.

Hotovou omeletu vyklopíme na talíř, potřeme hořčicí, posypeme nasekanou syrovou cibulkou nebo pórkem, případně můžeme použít pažitku. Vše ještě doplníme zeleninovou oblohou, nejlépe rajčaty, salátovou okurkou, syrovou paprikou nebo okurkou sterilovanou. Jako přílohu volíme čerstvý chléb.

Dobrou chuť!

Ilona Jalovecká

Kdo si hraje, nezlobí

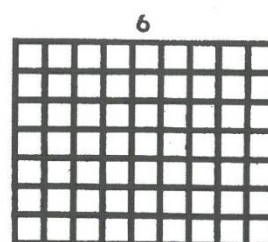
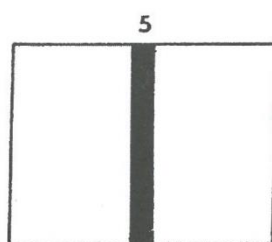
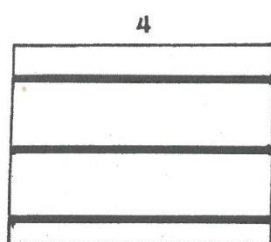
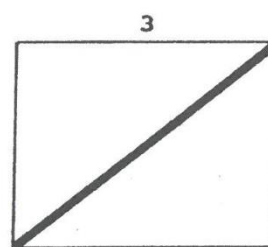
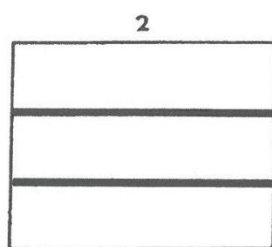
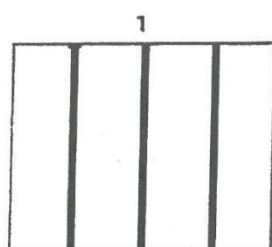
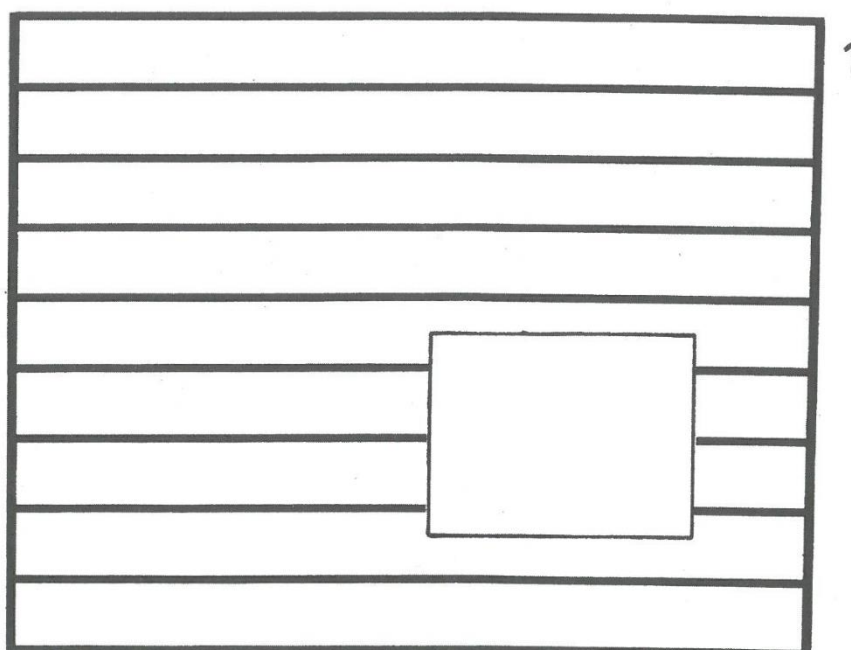

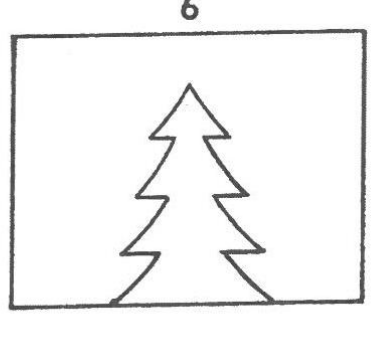
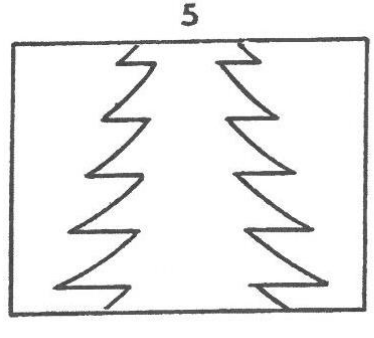
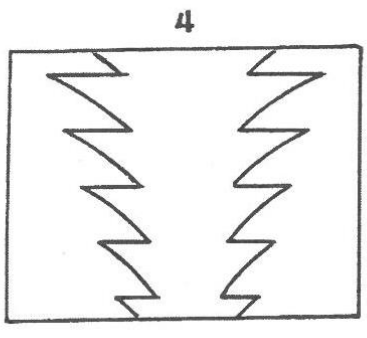
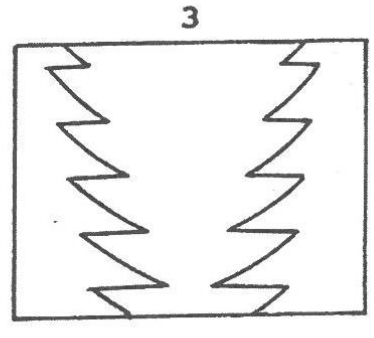
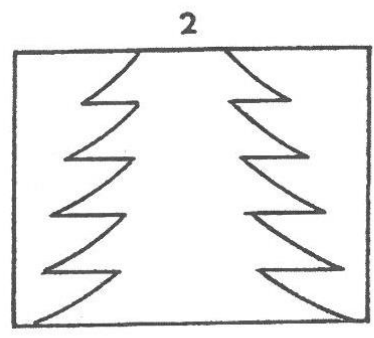
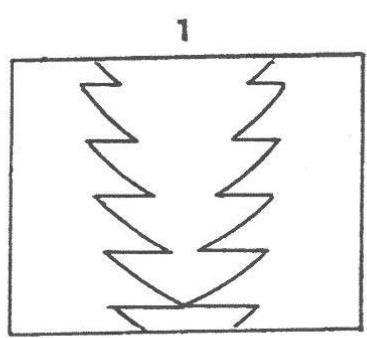
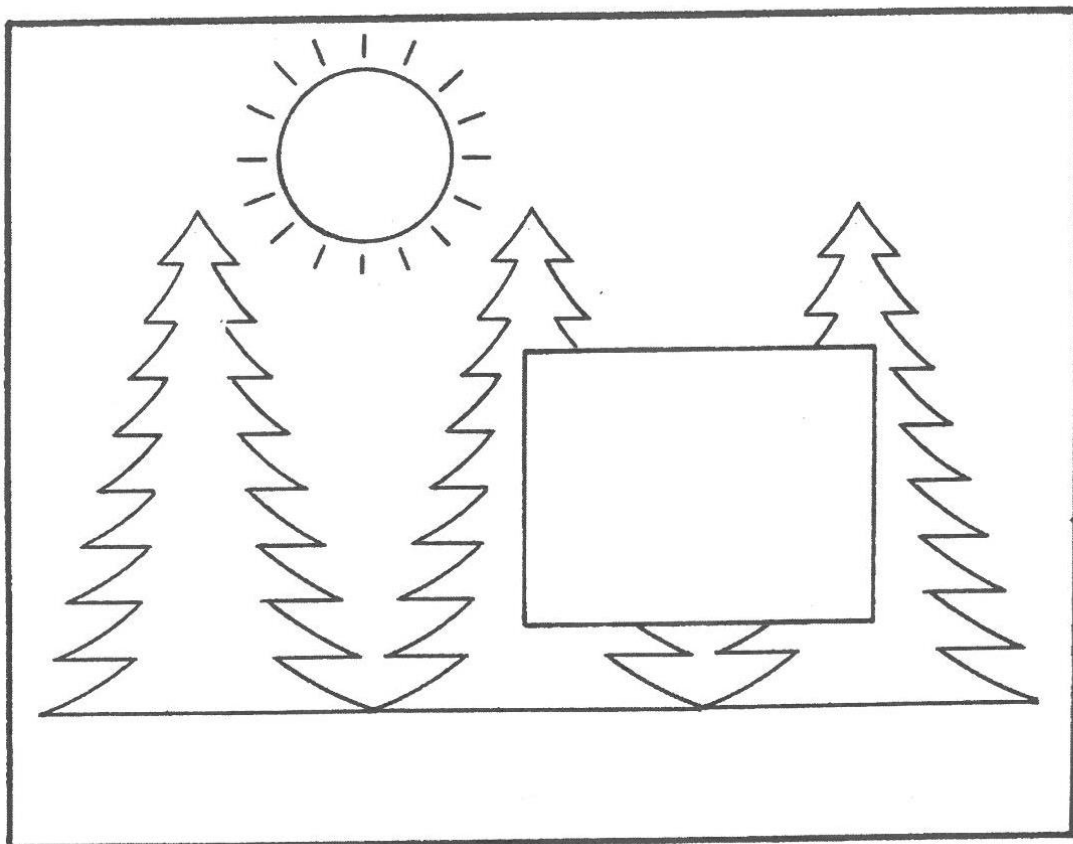
Jakou máme vrozenou inteligenci?

V každém čísle letošního ročníku Soboteckého školáka budeme v každém čísle uveřejňovat dva testy ze souboru, který byl poprvé použitý během II. světové války. Testy byly vyzkoušeny na velkých skupinách osob při třídění zájemců o vojenskou službu. Měly tak zjistit stupeň vrozené inteligence uchazečů.

Ilona Jalovecká

(správné odpovědi: 1-4, 11-3)

Malá obrázková galerie

